

INBREKEN IN STAD EN REGIO

Marnix Theys, Sien Esprit, Dieter David, Bart Bogaert en Monika Rudyte

Passerelle breekt uit de stad Kortrijk en breekt in in andere steden en regio's. In een andere context, maar met dezelfde missie: deelnemers en hun omgeving in beweging brengen, wendbaar en weerbaar maken. Met ZieDieMens zocht Passerelle een heel specifieke doelgroep op, in de projecten voor de Sinksenfeesten gaat het er net om om iedereen te raken, van de toevallige passant tot de diehard evenementenganger. Met Iedereen Danser wordt dan weer gespeeld met het combineren van doelgroepen, de generatiekloof tussen oud en jong grandioos achter zich latend. En tot slot het woord aan Menen, waar Passerelle een echte huispartner is geworden voor heel uiteenlopende projecten.

SINKSENFESTEN

Marnix Theys, coördinator van de Kortrijkse Sinksenfeesten: "We experimenteerden in 2015 voor het eerst met een nieuwe formule van participatie. Er werd een brede oproep gelanceerd naar organisaties om deel te nemen aan de Sinksenfeesten met een eigen creatie. Van een streetact over een parade tot het innemen van een plein of straat: de organisatoren stonden open voor alle zotte en minder zotte ideeën. De formule was pril maar deed goesting krijgen naar meer. De oproep werd dus in 2016 en 2017 herhaald. Een organisatie die er van bij de start bij was en er, om het cliché maar te noemen, letterlijk en figuurlijk uitsprong was Passerelle.

Voor coördinator Marnix Theys, is Passerelle "een gedroomde partner om mee samen te werken." "De creaties van Passerelle zijn een verrijking voor Sinksen. Passerelle snapt perfect waar we met ons participatieverhaal naar toe willen. Ze zorgen voor een nieuw project op maat van de Sinksenfeesten dat niet zomaar een doorslagje van hun 'normale' werking is. Ze zijn het ook gewoon om met heel diverse groepen en in verschillende contexten te werken; ideaal om een zo breed mogelijk publiek in hun Sinksencreatie te betrekken."

"Hun creatie is ook inhoudelijk een verrijking voor de programmering van Sinksen. Ze zetten een nieuw artistiek product neer, telkens gemaakt onder begeleiding van een internationaal kunstgezelschap. In 2016 deden ze voor WeCanBeHeroes beroep op de Franse groep Groupenfonction, en voor Bodies in Urban Spaces haalden ze dit jaar de Oostenrijkse Cie. Willi Dorner naar Kortrijk. De deelnemers krijgen zo een unieke kans om samen te werken met internationale kunstenaars, en het publiek krijgt topperformances te zien."

"Het was ook heel tof om te zien hoe de performances dit jaar letterlijk in het stadsbeeld werden geïntegreerd. Ik ben met Cie. Willi Dorner meegegaan toen ze de stad verkenden. Grappig hoe ze er dan locaties uitpikken waar ik zelf totaal aan voorbij zou gaan: een keldergat aan 't Hospitaal bijvoorbeeld. Ik zou er nooit aan denken om daar een performance neer te poten, maar het publiek kreeg zo de stad letterlijk vanuit een andere hoek te zien, leuk."

"We hebben onze oproep voor Sinksen 2018 ondertussen al gelanceerd, ik hoop dat Passerelle er opnieuw aan meedoet. Werken op een outdoor locatie is voor hen misschien niet zo evident, maar ze doen het op een schitterende manier en het publiek krijgt er een artistieke creatie bij die doet nadenken over onze stad."

Sien Esprit is turncoach bij de Koninklijke Turnvereniging Kortrijk. Haar vereniging kreeg de vraag om in te stappen in Bodies in Urban Spaces. "Normaal gezien doen we zoiets nooit. Maar ik heb meteen ja gezegd, zonder er zelfs over na te denken."

Die onmiddellijke ja ging niet meteen op voor de 12-jarige gymnasten die ze traint; het was in het begin héél voorzichtig aftasten, veel aarzelen en zelfs afhaken. "Esther Steinkoger, de choreografe van de Oostenrijkse Cie. Willi Dorner, kwam in de paasvakantie af voor een kennismaking met de groep. Zo kon Esther zien wat de gymnasten aan konden en mijn groep kon al even proeven van waar het project om ging."

Dat laatste riep precies wel meer vraagtekens op dan dat het antwoorden bood. "Ze vonden het vooral raar.

IEDEREEN DANSER

Achthoek is een cultureel samenwerkingsverband tussen acht gemeenten in de Noordelijke Westhoek. **Dieter David**: "Een gemeente op zich is misschien te klein om een speciaal project op te zetten, maar samen lukt dit wel. In 2015 werkten we iets uit rond het thema van comedy. Omdat dit zo goed meeviel, wilden we het opnieuw doen, maar deze keer rond het thema dans, aansluitend op zowel Erfgoeddag 2017, die in het teken van zorg stond, als op Dag van de Dans. Samen met Pol Coussemont hebben we het concept uitgetekend. Iedereen Danser is uiteindelijk een traject geworden waarbij ouderen en jongeren samen een dansvoorstelling maakten en de hele regio betrokken werd."

"De rekrutering werd door de gemeenten zelf getrokken. Je moest niet als grootouder en kleinkind samen intekenen, individuele deelnemers waren meer dan welkom. Uiteindelijk hebben we drie groepen kunnen vormen, in een evenwichtige 50/50 verhouding tussen oud en jong. Die zijn dan tijdens de paasvakantie aan de slag gegaan op drie locaties. De meeste deelnemers

kenden elkaar niet, het was dus wat aftasten tijdens die eerste repetities. Maar er waren groepen bij waarvan het vanaf dag 1 klikte. In Veurne bijvoorbeeld werd de jongere garde zowat 'geadopteerd' door de oudere deelnemers en werden die hun oma's."

"Er waren toch behoorlijk wat vooroordelen te doorbreken, in beide richtingen. Ouderen die moesten toegeven dat die 'jonge gastjes' al verrassend veel kunnen, en die jonge gastjes die alleen maar konden vaststellen dat die 'oude knarren' best nog creatief en energiek zijn. Die wisselwerking was mooi om te zien. Dat was ook de voornaamste doelstelling van het project: zorgen dat beide generaties elkaar leerden appreciëren. De eindcreatie op zich was in die zin minder belangrijk dan het naar de voorstelling toe werken."

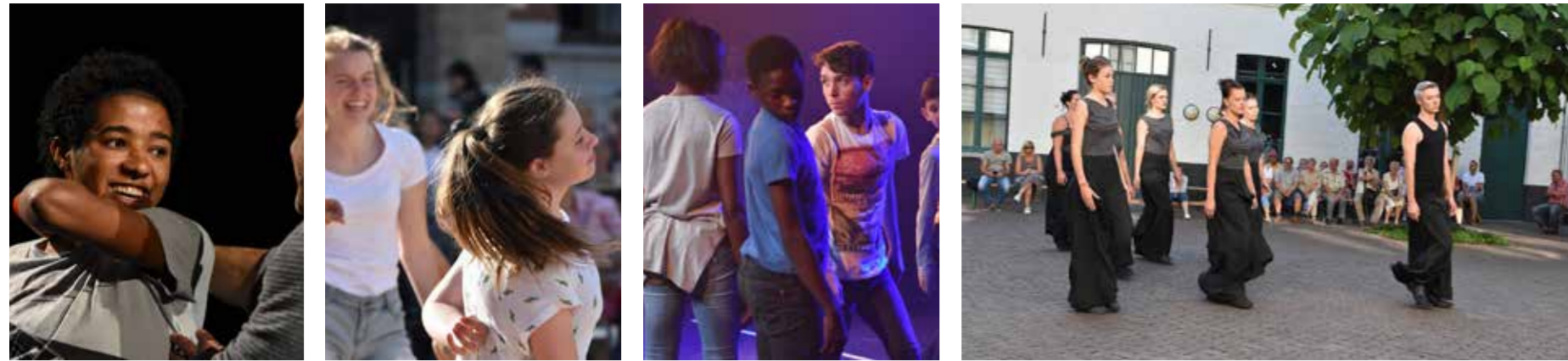
"De choreografen die het traject begeleidden, hebben dat zeer goed aangepakt. Het was niet zomaar wat dansspjes aanleren. Ze zijn erin geslaagd om vertrouwen tussen de deelnemers te doen groeien en het

Het was pas toen ze begonnen te oefenen op het straatparcours dat ze echt enthousiast werden en iets hadden van 'dat zal kweenie hoe chic zijn'. Wat ook meespeelde, is dat turnen op zich een individuele sport is. Voor Bodies in Urban Spaces moesten ze voor het eerst echt letterlijk fysiek nauw samenwerken en elkaar helpen."

"Uiteindelijk tekende een 15-tal turners in. Mijn rol was die van go-between tussen de Oostenrijkse choreografe en mijn turners, het geven van peptalk wanneer ze het even niet meer zagen zitten. Want zelfs voor mijn turners, die een en ander gewoon zijn, was het lastig. Ze hebben spieren ontdekt waarvan ze niet wisten dat ze die hadden."

De repetities startten iedere keer met een meditatie-oefening, ook dat was nieuw. "De deelnemers moesten tijdens het optreden een drietal minuten in dezelfde positie blijven en moesten volledig in zichzelf gekeerd zijn. Wat ook nog een uitdaging was, was dat het publiek eigenlijk niet mocht zien hoe de groep zijn positie innam zodat het effect van de verrassing bleef. Op de locatie aan het Hospitaal bijvoorbeeld, was het precies alsof de turners allemaal letterlijk op een hoop gesmeten waren, wat er spectaculair uitzag. Maar voor de turners was het iedere keer perfect timen en zich haasten van de ene naar de andere locatie."

"Het publiek was absoluut enthousiast, we kregen een mega-applaus. Dat maakte het voor de turners extra motiverend. Mochten ze nu de vraag krijgen om opnieuw mee te doen, dan zou het antwoord meteen ja zijn."

ZOEK EN SALTO

Bart Bogaert: “Vanuit CC De Steiger was het de eerste keer dat we zo intensief met Passerelle hebben samengewerkt. Pol Coussement was in 2017 zowel curator van het stadsfestival Salto als trekker van het OKAN-project ZOEK. Die samenwerking is heel spontaan ontstaan, maar we hebben elkaar bewust de kans gegeven om in de samenwerking te groeien. Het is gewoon fijn om vanuit het cultuurcentrum met mensen en organisaties een duurzame band aan te gaan: je weet op den duur wat je aan elkaar hebt en zo kan je makkelijker samen projecten realiseren die er echt toe doen.”

“Zielzoekers is de naam van de voorstelling die de Iraakse theatermaker Mokhallad Rasem bij ons in residentie heeft gemaakt. We hebben er vanuit CC De Steiger samen met heel wat partners een breder project rond gemaakt in het kader van het vluchtelingthema. Het was niet de bedoeling om gratis iets ‘over’ vluchtelingen te doen omdat het toevallig actueel was. We wilden samen met hen aan de slag, om het thema op een positieve manier te belichten en aan te geven dat we uiteindelijk allemaal op zoek zijn, vluchteling of niet.”

“Een van de projecten i.k.v. Zielzoekers was het OKAN-project ZOEK. OKAN staat voor OnthaalKlas voor Anderstalige Nieuwkomers. Een aantal jongere vluchtelingen volgt onderwijs bij ons in de Grenlandscholen. Wij hebben de school in contact gebracht met Pol Coussement om samen een danstraject op te zetten. Pol heeft ervaring in dans uiteraard, maar heeft ook rui-

me ervaring met participatieprojecten, een combinatie die je elders niet meteen vindt.”

“Tijdens de eerste repetities was er nogal wat verloop, jongeren die afhaakten maar uiteindelijk toch terug instapten, enzovoort. Pol bleef daar zeer geduldig bij maar op een bepaald moment werd echt engagement gevraagd. Twintig jongeren zijn daarop ingegaan en hebben het hele traject doorlopen tot en met de eindvoorstelling. Het is niet iedereen gegeven om zo’n traject te begeleiden. Maar Pol kan dit wel, hij ademt respect uit voor zijn ‘gasten’, neemt de jongeren waarmee hij samenwerkt serieus en laat dat in alles zien. En tegelijk dwingt hij zelf ook respect af, nemen ze hem als coach en mentor au sérieux. Ook de leerkrachten meekrijgen was geen probleem, terwijl dit voor hen toch een stuk buiten hun comfortzone werken was. Uiteindelijk was de reactie bij zowel de jongeren, de leerkrachten als het publiek unaniem: ‘machtig!’ ZOEK heeft veel tweeweggebracht, in die mate dat we nu al samen met De Grote Post in Oostende en Passerelle een volgende editie aan het voorbereiden zijn, met nog meer slagkracht. Ook de scholen zijn enthousiast om opnieuw in te stappen, al betekent dit voor hen wel een inbreken op hun normale werking.”

“Het uit de comfortzone halen, stond ook voorop in het stadsfestival Salto. Het was dit jaar de derde editie. Met Salto gebruiken we de stad als speeltuin en zorgen we voor een zeer divers programma, met een grote klem-

toon op participatie van de Menenaars. Het thema dit jaar was ‘bewegen’. De link naar dans is dan snel gemaakt en aangezien we toch al met Pol samenwerkten voor ZOEK, hebben we hem als curator voor het festival gevraagd. Zijn focus, en ook zijn sterkte, was om niet zomaar goede dansers en artiesten neer te poten (wat je van een curator zou verwachten), maar om op zoek te gaan naar projecten die konden uitgevoerd worden met mensen en verenigingen van ter plaatse. Dit leidde uiteindelijk tot een zestal producties. Zo heeft hij met twee lokale dansverenigingen samengewerkt, danstheater Arte uit Lauwe en Helios, een danswerking die indertijd uit het cultuurcentrum is ontstaan. Met hen maakte Passerelle twee totaal verschillende creaties.”

“Ik zie het als een soort cadeau: verenigingen krijgen een unieke kans om met professionele danscoaches te werken, die hen onderdompelen in een andere manier van werken en denken. Dit betekent wel altijd een beetje inbreken op, wat soms op weerstand botst. Maar Passerelle weet daar uitstekend mee om te gaan. Ze vertrekken vanuit een diep respect voor wat er is en slagen erin om van daaruit iedereen mee te krijgen en dan net een stap verder te gaan. De impact van zo iets is misschien niet meteen zichtbaar, maar ik geloof erin dat we mensen op die manier een ervaring bieden die ze met zich meedragen.”

**MONIKA RUDYTE,
DANSER & PERFORMER**

Monika Rudyte woonde tot haar zestiende in Litouwen, maar is nu al bijna vier jaar in Kortrijk. Ze volgt school, werkt en in haar vrije tijd zingt en danst ze. Dat laatste doet ze bij Passerelle, vol overtuiging. Ze leerde Passerelle de eerste keer kennen op school, via het OKAN-project Grenzeloos. Dat viel zo goed mee dat ze ondertussen mee deed aan beide edities van WeCanBeHeroes: in 2016 op de Sinksenseesten in Kortrijk, en in 2017 in Mene tijdens Salto. Waarom twee keer? “Omdat het gewoon een

superleuke ervaring was. Het was wel twee keer werken met dezelfde muziek, maar de mensen zijn anders en de omgeving waarin je werkt ook. Ik vind het niet erg om nieuwe mensen te leren kennen, integendeel, ik werk graag in groep. Ik heb er ook vrienden aan over gehouden, die ik nu nog regelmatig zie. Het is gewoon een leuke sfeer bij Passerelle; de mensen zijn er allemaal super vriendelijk en warm. Iedereen is altijd blij om elkaar te zien en iedereen steunt elkaar, dat is zo fijn.”

Plannen genoeg, in ieder geval. Ze is momenteel nog aan het revalideren na een knieoperatie, maar ze denkt eraan om een YouTube kanaal te starten met dansfilmpjes. En ondertussen heeft ze er met succes de blind auditions van The Voice Vlaanderen op zitten. We horen en zien haar binnenkort nog, zoveel is duidelijk, zowel bij Passerelle als in de rest van Vlaanderen!

DANSPROJECT IN BEELD

sfeerbeelden Heldenmoed - Darline Deprez

